



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Falsarivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

sent, quod de morte periculum esse non posset. Potius debent tales ad hospitalē mittere. C. de cadu. tollend. l. vni. vel pro eis mendicare. Colligens taliter expositum in conscientia, si non intendebat donare, potest expensas reperere, ad quas non tenebatur.

ÆSTIMATIO.

1 ÆSTIMATIO rei fieri debet tempore contractus. cap. cum dilecti. de emptio. & vendi. & debet fieri secundum redditus, quos res æstimata affert, & debet tantum valere, quantum valet id, quod in 20. annis producit. auth. de non alien. §. quia verò Leonis. Si autem sit res, quæ ecclesiæ debetur. in 3. annis computatur. auth. de eccle. tit. §. si annuale. Quod si res infructuosa sit, æstimanda est secundum quod communiter appreciatur. Hodie enim communiter hoc locum habet in omnibus rebus, quod res tantum valet, quantum vendi potest. ff. ad Trebel. l. 1. §. si hæres. Vide aliquid in verb. Emptio. §. 3. & 2.

2 Æstimatio rei in duobus casibus facit venditionem. Primò, cum eo animo fit, ut ipsa præsterat, non autem si fiat ut sciatur, quantum sit deteriorata. C. de iure dot. l. si inter virum. & hoc cognoscitur, quando res æstimata traditur certo tempore finito restituenda. Secundus casus est, quando res datur æstimata in contractu, de cuius natura est, ut dominiū transferatur ff. de iure dot. l. quotiens. ut si mulier rem æstimatam dedit viro suo censetur vir emisit, secus quando natura contractus repugnat venditioni. in l. seruos. ff. famil. eriscun. ut cum A. & B. hæredes, faciunt æstimationem de hæreditate, tunc æstimatione venditionem non efficit.

FACTVM.

1 FACTVM legitime, etiā quod superueniat casus, quo existere non potuisset fieri, non est retractandum, ut si contracto matrimonio, & perfectò, superueniat affinitas, non propter hoc dissolvitur, secundum quod in c. discretionem. de eo qui cogn.

consang. dicitur. sed quando factum esset tantum inchoatum, & non perfectum, tunc retractandum esset, ut si sponsalibus superueniat affinitas.

2 FACTVM illegitime, dicitur non factum in cap. veniens. de præb. nō baptis. sicut inutile, & nullum. paria sunt. c. inter corporalia. de trans. præ. & plus est factò, quam verbo tantum consentire. glo. in c. in causis. de elect. **3** **1** D dicitur debere fieri, si cōmodè, & honestè fieri potest, & quod honestè fieri non potest, dicitur non posse. l. nepos Proculo. ff. de ver. sig. Quamuis homo totum suum posse Deo debeat, de necessitate tamen ab eo non exigitur, ut totum quod possit faciat, quia hoc secundum præsentis vitæ statum ei est impossibile, secundum Tho. 4. sent. d. 15. Non enim legislator totum de facto exigit.

FALSARIVS.

1 FALSARIVS est, qui crimine falsi tenetur, vel qui falsariorum crimen admittit. cap. ad falsariorum. de crimin. falsi. Et ad hoc, quod quis possit puniri de crimine falsi, oportet, quod ad sint hæc tria, videlicet, mutatio veritatis, dolus, & iactura, secundum Hostiens. nec in scriptura, quæ fidem non facit, committitur crimen falsi. vide Pan. in cap. quanto. de iureiur.

2 FALSIFICANTES literas apostolicas, quomodo sunt excommunicati. supra, Excommunicatio. 12.

3 FALSARIVS dicitur, qui absentium nomina in instrumento ponit, vel furtive sigillum surripit, secundum Panor. in d. c. quanto. & c. ca. de his quæ sunt à prælat. Et falsitas non solum committitur dicendo falsum, sed etiam tacendo verum, secundum Bartol. in auth. presbyter. C. de sacrosan. eccle.

4 APERIENS alterius literas, ut legat, debet puniri tanquam falsarius, secundum glo. in ca. cum olim. cl. 2. de offi. de leg. Inno. tenet, quod talis animus peccat, quam si falsificasset, sigillum apponendo adulterinum, tamen falsarius est. Vide Panormitan. in dicto cap. cum olim. Concludo tamen, quod talis aperiens alterius literas

ceras non sibi missas, vt legato, mortaliter agit. Nisi quando est superior, vel sub ratihabitione facit, vel in aduertentur sine malitia, vel quando non sunt alicuius importantiæ, cum talis sit puniendus tanquam falsarius, vel crimine stellationatus. Dicit tamen Arch. floren. quod si essent literæ alicuius manifeste aduersarij eius, & aperiret dubitans de aliquo graui malo contra se, non peccaret mortaliter infra literæ. §. 1. Hoc enim non esset contra charitatem, plus enim renetur quis sibi, quam alteri.

5 **APERIENS** literas, & ostendens aduersario mittentis, potest puniri, vt falsarius, argu. in l. 1. §. is qui. ff. ad leg. Cornel. de fals. Qui deposita instrumenta ostendit aduersario (vt solent facere mali notarij, & procuratores) incidit in crimen, vt ibi. in d. l. 1.

6 **APERIENS** literas Papæ non est excommunicatus, cum nō reperiatur, quia talis neque vitiat radendo, neq; apponendo sigillum adulterinum, de quibus iura alleg. loquuntur, ideo quia sumus in pœnis, non debet extensio fieri.

7 **APERIENS** testamentum clausum, punitur pœna falsi, secundū Pa. in d. c. cum olim. quod est speciale in testamento, licet non ostendat, quod in alijs non est sic, vt in d. c. olim.

8 **COMBURENS**, laceras, vel occultans scripturas publicas, vel priuatas, quæ ad alium spectant, ita quod non amplius appareant, punitur crimine falsi, & falsarius est. Barto. in l. Paulus ff. de fal. & vltra pœnam, ad restitutionem totius interesse tenetur: in l. qui tabulas. ff. de furt. quia sufficientem damni causam proximo intulit.

9 **FALSIFICANS** monetā est falsarius, & mortaliter peccat, secundū Ioan. de Imo. in ca. quanto. de iureiur. & per tex. ibi, & tenetur satisfacere persone, vel communitati, vel populo damnificatis. Idem de eo, qui monetam falsam recipit, & postmodum scienter eam expendit, tenetur restituere &c. Si verò expendit monetam plombeam, vel stanneam, debet pu-

niti pœna leg. Cor. de fal. quæ est de portationis, & omnium bonorū publicationis, &c. De pœnis falsificantium monetarum: vide Panor. in c. capit. quanto. Hæc enim non pertinent ad confessorem. At quomodo falsificetur, & quanti ponderis debeat esse, non est præsentis considerationis. Vide tamen Panor. in d. cap. quanto. Tab. ibi. §. 7.

10 **RADENTES**, vel tondentes monetarum etiam subtiliter, sunt falsarij, & tenentur de damno: secundum Panor. in d. c. quanto. in gloss.

11 **FALSIFICANS** mēsuras, vel pœdera, vltra mortale peccatum, tenetur restituere damnum. c. 2. de emp. & ven. idem die de vte falsis scienter, & puniuntur in c. 2. de emp. & vendi. & l. Cornelia. ff. de fal.

12 **INSTRUMENTA** confecta per notarium falsarium, post eius condemnationem commissam in officio stellationatus, non valent: secus ante condemnationem, etiam quod esset falsus, sed non condemnatus, vel condemnatus, sed non in tali officio: secundum Panor. in c. fraternitatis. de hære. & Barto. in l. 1. ff. ad leg. lul. rep. Quomodo autem instrumentum factum à notario reputetur falsum, vel non. vide Panor. vbi supra, & an per abstractionem vitietur instrumentum. vide gl. in d. c. fraternitatis. & Panor. ibi. non enim multum facit ad confessorem. Quid debeat facere notarius, quando in margine instrumenti oportet aliquid scribere: vide Tab. ver. falsarius. §. 13. Archi. §. is itaque. §. q. 1.

FAMA.

13 **FAMA** à Bartol. sic diffinitur, est communis opinio voce manifestæ ex suspitione proueniens. Intelligence, probabilis: quia si non esset probabilis, sed certa, aut visa à populo, non esset fama, sed notorium, & manifestum. Not. quod nisi sit locutio, non est fama: quia dicitur à fando, vnde ad famam quatuor requiruntur. Primo, quod sit communis opinio. Secundo, quod sit ex suspitione probabilis. Tercio, quod voce manifestetur.

tur.